

често ставѣтъ отъ самопламвание то на клечици тѣ^(*), чистый фосфоръ има бялъ цвятъ и е мекъ като восъкъ. Късъ, отъ такъвъ фосфоръ, като грахъ, ний ще земемъ за опытъ си.

Ако предпазливо окачимъ този късъ отъ фосфоръ на тель тѣ и го пуснимъ въ боцъ тѣ, коя е пълна отъ кислородъ, то стига само да ся допремъ до него съ крайть на единъ нагорященъ иглъ, съ коя то плетѣтъ, и той тосъ-часъ ще пламне съ хубавъ яръкъ пламъкъ, кой то почти толкози блѣщи на очитѣ, какъто и слънчовиятъ святъ. При този опытъ, ний ще забелѣжимъ, че боцата ще ся напълни отъ гъстъ, бялъ дымъ, кой то, когато ний оставимъ боцата на покой, осяда на дъното; а ако предварително у нея има налято малко вода, тогава този дымъ ся съединява (*смѣсвася*) съ водѣ тѣ и ѝ съобщава кисъль вкусъ.

И въ настоящий случай, какъ то при първи тѣ ний опыти чини ся, че въ боцъ тѣ нѣма ни кислородъ, ни фосфоръ; нѣ на дѣло, тый не сѫ исчезнали, а само ся съединили химически и образовали ново газо-образно вещество, кое то, съставено изъ кислородъ и фосфоръ, получило название *фосфорна кислота*.

Сега, безъ съмѣнне, сѣкы е разбралъ, защо този газъ, надъ кого то ний направихме няколко опыти, ся нарича кислородъ. И дѣйствително, той е такъвъ газъ, кой то като ся съедини съ въгленъ, сира, фосфоръ и много други вещества, съобщава имъ кисъль вкусъ; и по късно ний ще видимъ, че

(*) Съ таѣж цѣль даже сѫ изнамѣрени особни сѣрни клечки (кибритъ); тѣзъ клечици ся запалвжтъ само кога го сѫ тѣркжтъ отъ стъриж тѣ на кутийкж тѣ, коя е покрыта отъ осъбно вещество. Тяхъ, тѣрквщи тѣ гы наричатъ *безопасни*,